

Případová studie 4: OPZ+ v regionu MAS Podbrněnsko – Začít znovu – návrat nezaměstnaných na trh práce

Abstrakt

Případová studie je zaměřena na zaměstnanostní program projektové aktivity OPZ+ v MAS Podbrněnsko, konkrétně na klíčovou aktivitu 4 a program *Začít znovu – návrat nezaměstnaných na trh práce*. Motivace pro tuto intervenci vzešla z potřeb území i z předchozích aktivit realizovaných zapojenou obcí. Aktivita projektu řeší potřebu individuální práce s dlouhodobě nezaměstnanými osobami, obtížně umístitelnými na volný trh práce. Projektová aktivita umožnila vznik pozice pracovního koordinátora a multidisciplinárního týmu, díky kterým dochází k individualizované a komplexní podpoře osob, například skrze návrat na trh práce, zajištění bydlení a řešení doprovodných problémů (např. zadlužení, závislost).

Předmět případové studie

Hlavní vizí aktivity bylo podpořit dlouhodobě nezaměstnané osoby s kumulací sociálních problémů. Vybraná aktivita cílí na zvýšení úspěšnosti dlouhodobě nezaměstnaných osob na trhu práce (skrze vznik tréninkových pracovních míst), budování pracovních návyků a postupný návrat na trh práce. Součástí projektové aktivity je podpora ze strany pracovního koordinátora, který poskytuje individuální poradenství a přispívá ke zvyšování kompetencí a integraci osob do společnosti.

MAS Podbrněnsko a partner klíčové aktivity

Místní akční skupina (MAS) Podbrněnsko působí na území čtyř obcí s rozšířenou působností, které zahrnují celkem 35 obcí. V rámci vybrané klíčové aktivity projektu bylo **partnerem město Židlochovice**, které realizuje projektovou aktivitu *Začít znovu*. Město Židlochovice má bohaté zkušenosti s prací s cílovou skupinou projektové aktivity, disponuje lidskými zdroji i znalostmi v této oblasti. Výraznou výhodou je proaktivita a motivace vedení města, které se v aktivitě projektu také zapojuje.

Cílovou skupinu klíčové aktivity projektu zaměřené na zaměstnanostní programy tvoří **dlouhodobě nezaměstnané a obtížně zaměstnatelné osoby**, včetně osob s kumulací hendikepů a tendencí k rizikovému chování. Díky projektové aktivitě byla vytvořena **individualizovaná pracovní místa** odpovídající schopnostem a možnostem zapojených osob. Zapojeným osobám bylo poskytnuto **bydlení**. Součástí péče o cílovou skupinu bylo i **psychologické a sociální poradenství**, které umožnilo řešení široké škály problémů, jako je oddlužení, vyřízení sociálních dávek nebo invalidního důchodu. Dle zástupců aktivity projektu i cílové skupiny **došlo k výraznému pozitivnímu posunu životní situace**. Osoby se začlenily do společnosti a jsou nyní součástí života komunity. Důležitou změnou je i pocit sounáležitosti a přidáné hodnoty pro společnost. Přínosy pro cílovou skupinu shrnuje také schéma níže.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Zapojení na trh práce díky vytvoření pracovních míst a podpoře pracovního koordinátora.

Stabilizace zapojených osob skrze řešení souvisejících problémů (např. zadlužení, závislost) a zajištění bydlení.

Integrace do společnosti díky zlepšování vnímání cílové skupiny společností a zvýšení vlastního vnímání sounáležitosti.

Příklad dobré praxe – využití case managementu

Vzhledem ke složité situaci vybrané cílové skupiny je přínosem projektové aktivity **komplexní a individualizovaný přístup**. Multidisciplinární tým složený z pracovníka sociálního odboru, pracovního koordinátora, kurátorky, psychologa a pracovníka komunitního centra představuje silný nástroj pro efektivní práci s cílovou skupinou. Tým funguje na principu case managementu, ke každé zapojené osobě přistupuje individuálně a zohledňuje její specifické potřeby. Zapojení psychologa umožňuje sociálním pracovníkům lépe pracovat s motivací podpořených osob. Pracovní koordinátor dohlíží a pomáhá zapojeným osobám řešit problémy, kontroluje jejich plnění úkolů, a podněcuje jejich motivaci. Důležitou roli hraje i osobní angažovanost vedení obce, které aktivitu projektu aktivně podporuje a posiluje jeho ukotvení v místní struktuře.

„Pro mě třešnička na dortu z hlediska projektu byla to, že když se bavili s tou první klientkou, tak ona řekla naší pracovníci, že dřív chodila do kostela prosit a teď děkovat. A to byla pro lidi ukázka, že to jde a může se to podařit. Všichni ji na té ulici viděli a ona pak začala fungovat. Podle mě důležitou součástí projektu je to, že jsme se práce snažili udělat tak, aby je lidi byli schopni vykonávat.“

- Zástupce realizátora projektové aktivity

PŘIDANÁ HODNOTA CLLD

- **Propojení aktérů z různých sektorů a podpora síťování aktérů** například skrze komunitní plánování sociálních služeb, realizaci burzy sociálních služeb, či podporu lokálních potravin prostřednictvím propojení místních producentů se školními jídelnami.
- **Podpora komunitního života na území MAS** díky vedení cílové skupiny k tomu, aby se z pasivních příjemců služeb stali aktivními účastníky, organizátory a tvůrci. MAS podporuje aktivizaci místních komunit a rozšiřování sociálního kapitálu skrze realizaci komunitních akcí, síťování místních občanů a zapojování do rozvoje místního regionu.
- **Podpora rozvoje místního vládnutí** prostřednictvím zvyšování kompetencí místních aktérů a jejich zapojování do definování potřeb území. MAS dále podporuje místní aktéry skrze bezplatné poradenství a partnerství při řešení konkrétních problémů a potřeb. Přidanou hodnotou je přesah (v rámci témat, území), odbornost (pokrytí různých tematických oblastí v rámci kanceláře MAS) a znalost místních aktérů i kontextu.

Spolufinancováno
Evropskou unií

- Důležitým faktorem úspěchu realizované aktivity je **angažovanost vedení města a zapojení širokého spektra aktérů**.
- Důležitá je také **individuální motivace jednotlivých osob**, kdy se v řadě případů jedná o osoby s dlouhodobými opakovanými problémy. Tyto osoby se potýkají s kumulací problémů, ale také s rezignací na změnu své situace. Úspěšnost projektové aktivity byla dána například podporou ze strany koordinátora a dalších aktérů, ale také možností zajistit si vlastní bydlení.
- × Naopak dlouhodobým problémem pro podporu dlouhodobě nezaměstnaných osob je **projektové financování a absence kontinuální finanční podpory**. Dle zástupců aktivity projektu je s cílovou skupinou potřeba pracovat dlouhodobě, jinak dochází k jejich propadu. Současný systém ovšem není nastavený tak, aby mohla být podpora zajištěna. První vlnou změny jsou integrační pracovní místa, případně integrační sociální podniky. Chybí však nástroje dlouhodobé stabilizace osob, které jsou těžko umísťitelné nebo dokonce neumísťitelné na otevřeném trhu práce.

